

sitats de l'Estat i d'altres indrets, que habitualment en tenen una visió més concreta o parcial. 10. S'ha preparat el terreny per a una implantació de l'ensenyament de les matemàtiques en el context de l'espai europeu, basada en la informació, el debat, la reflexió i la participació. Aquests elements són els que poden aportar llum i propostes raonades i raonables; qualsevol altre marc no seria, segons la nostra opinió, propi d'una institució com és la universitat.

Si s'han assolit veritablement els objectius d'aquest projecte, pot dependre en part de la percepció individual, però és ben clar que el document il·lustra que les activitats realitzades han comptat amb una participació molt àmplia, amb una atenció i un seguiment molt notables i han respost a les expectatives que s'esperaven. Per aquests motius, es pot afirmar de manera clara que hem fet el que volíem fer, hem estimulat el debat que volíem propiciar, hem incitat a la reflexió individual i col·lectiva que volíem promoure i hem situat la innovació docent en matemàtiques en el centre d'atenció que volíem ubicar. Ara cal que cada persona ho faci seu, hi reflexioni, ho compartei-

xi i, col·lectivament, anem enfortint i millorant la qualitat docent que oferim en els ensenyaments de la UPC; aquest és el nostre repte i el nostre objectiu.

Els quatre departaments impulsors d'aquestes activitats estem satisfets, en línies generals, de com ha anat la materialització del projecte. A més d'expressar el nostre agraïment a les institucions que ens han ajudat a fer realitat el projecte, ens volem refermar en el nostre convenciment que només amb informació, debat i participació s'assolirà satisfactòriament una renovació com la que es planteja amb la implantació de l'EEES, de la qual les universitats han de ser les protagonistes i, d'una manera molt especial, les persones que la viuran de manera directa i explícita. Sense elles, tot el que es planteja no es pot concretar, ni té cap sentit fer-ho sense la seva col·laboració i implicació; amb aquest projecte s'han posat al seu abast els primers elements per fer-ho, que naturalment no poden ser els últims i en el futur caldrà treballar molt per assolir aquesta nova realitat de manera satisfactòria i al servei de la societat, dels seus interessos, inquietuds i aspiracions.

Amadeu Delshams, Josep M. Brunat, Eusebi Jarauta i Josep Fàbrega
Directors dels Departaments de Matemàtica Aplicada I, II, III i IV, respectivament

Les universitats informen

Activitats de la Facultat de Matemàtiques de la UB durant el curs 2006-2007

La Facultat de Matemàtiques de la Universitat de Barcelona va inaugurar el curs acadèmic el dia 4 d'octubre amb l'excel·lent conferència del doctor Eduard Casas Alvero titulada «Nombres, punts singulars i geometria infinitesimal». El professor Casas ens va conduir, a professors i alumnes, per l'interessant món de les singularitats i la seva història. Altres conferències programades inclouen la que anualment dediquem a la feina del guardonat amb el Premi Abel, i que tindrà lloc durant el semestre de primavera.

Dins del marc de col·laboració amb els professors de l'ensenyament secundari s'han continuat les diverses activitats que ja fa diversos anys que porta a terme la Facultat. Així doncs, els passats 8 i 15 de novembre va tenir lloc la xerrada taller «Graf: matemàtiques + in-

formàtica», impartida pel doctor Antoni Benseny, a la qual van assistir un total de set-cents cinquanta-quatre alumnes de diversos centres de Catalunya. A la xerrada vam veure com les matemàtiques i la informàtica es complementen per resoldre problemes complexos modelables amb grafs, mentre que al taller vam disfrutar dissenyant estratègies guanyadores per jugar al joc del Nim. Els dies 24 i 31 de gener, tindrà lloc la xerrada-taller «Visualització de dades científiques» per part de la doctora Anna Puig, que ens explicarà com utilitzar eines gràfiques i matemàtiques per ajudar a la visualització i interpretació de grups complexos de dades. (Les inscripcions per les dues xerrades taller es fan durant el mes de setembre. Si voleu rebre la informació personalment, envieu un correu electrònic a secundaria@maia.ub.es.)

Des de la Facultat hem continuat donant suport a diversos treballs de recerca en matemàtiques, posant en contacte els nostres alumnes i professors amb aquells alumnes i tutors de batxillerat que així ho han demanat. Tornarem a començar aquesta activitat durant els primers mesos de 2007.

Finalment, l'edició d'enguany de la Matefest/Infofest, la nostra particular Festa de les Matemàtiques i la Informàtica, tindrà lloc el matí del dia 28 de març. Aquesta festa singular l'organitzen els mateixos alumnes de la Facultat i va adreçada als alumnes de segon cicle d'ESO i també de batxillerat. En aquesta jorna-

da, podem experimentar amb les diverses vessants de les matemàtiques i de la informàtica, en les diferents paradetes i estants repartits per tot l'edifici històric de la UB. Al llarg del matí també es pot gaudir de conferències i tallers. Coincidint amb la Matefest/Infofest, la Facultat organitza la Jornada de Portes Obertes, adreçada a tots els alumnes de secundària que vulguin informació sobre els ensenyaments que s'imparteixen a la Facultat.

Trobareu informació sobre aquestes i altres activitats a www.ub.edu/csecundaria/ubicat, i informació més general sobre la Facultat, a www.mat.ub.edu.

Núria Fagella

Coordinadora d'activitats per a secundària
Facultat de Matemàtiques, UB

Activitats de les Seccions de Matemàtiques i d'Estadística de la UAB

Aquest curs 2006-2007 va començar a la UAB amb la molt bona notícia que el nombre de matriculats de primer curs en la Secció de Matemàtiques havia augmentat. Un dels motius d'aquest fet el podem trobar en l'èxit de la doble titulació *Matemàtiques - Informàtica*. Les inauguracions oficials dels estudis de matemàtiques i estadística van consistir, respectivament, en les conferències:

- «Rècords: Quina és la probabilitat d'obtenir-ne? Quan apareixen? Quins valors prenen?», impartida pel professor del Departament de Matemàtiques Xavier Bardina i Simorra, el dia 18 d'octubre.
- «Los estudios observacionales en Ciencias de la Salud: La varianza es la clave», impartida pel professor del Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia i de Medicina Preventiva Miguel Martín Mateo, el dia 19 d'octubre.

Regularment, el Departament de Matemàtiques organitza els «Col·loquis» que, recordem, van dirigits tant als alumnes universitaris com als professors. Els dos planificats per a aquest curs són:

- «Combinatòria enumerativa, probabilitat i anàlisi complexa,» impartit pel professor de la Universitat Politècnica de Catalunya Marc Noy, el dimecres 29 de novembre.
- «Cinco años de juegos matemáticos,» impartit pel professor de la Universidad Complutense de Madrid i editor de la Secció de Jocs

Matemàtics de la revista *Investigación y Ciencia*, Juan M. R. Parrondo, el dimecres 21 de març.

També se segueixen realitzant les sessions de preparació per a l'Olimpíada Matemàtica i enguany s'ha afegit a aquesta activitat una de nova, les anomenades Sessions d'aprofundiment en matemàtiques per a alumnes del segon cicle d'ESO.

Dissabtes de les Matemàtiques del curs 2005-2006

Continuant amb les activitats més relacionades amb l'ensenyament secundari, ens agradaria comentar la bona acollida que ha tingut el Programa Argó. Aquest és un programa general de la UAB que, entre altres coses, dóna suport per a la realització dels treballs de recerca de secundària. Podeu trobar més informació a www.uab.cat/ice/argo/. Alguns dels temes estadístics o matemàtics sobre els quals s'ofe-

reix assessorament són: aplicacions de les funcions contínues, rellotges de sol, trigonometria esfèrica, nombres primers i tests de primalitat, el nombre d'or, el creixement de poblacions, és la música un llenguatge sense gramàtica?, construccions geomètriques amb regla i compàs assistides per ordinador, càlcul de longituds de corbes, d'àrees de superfícies i de volums de cossos comptant punts de l'espai, introducció a l'astronomia a través de l'esfera celeste, provarem el teorema de Pick, mètodes de votació: podríem fer-ho millor!, enrajolaments del pla, l'estadística de poblacions ocultes: com conèixer el número de consumidors de drogues d'una ciutat?, estadística, canvi climàtic i salut, els fractals a la natura, un passeig per la criptografia, al compàs d'un algorisme, càlcul del radi de la Terra repetint l'experiment d'Eratòstenes, s. III aC, etc.

Els Dissabtes de les Matemàtiques se centraran enguany en els temes següents: les for-

mes que ens envolten, evolució i matemàtiques, teoria i pràctica del malabarisme i, finalment, matemàtiques i astrodinàmica. Les xerrades seran:

- 17 de març, a càrrec de Natàlia Castellana, «Per a quins problemes trucaries a un topòleg?»
- 24 de març, a càrrec d'Àngel Calsina, «Com les matemàtiques ens ajuden a entendre la natura.»
- 14 d'abril, a càrrec d'Andy Tonks, «Les Matemàtiques dels jocs malabars.»
- 21 d'abril, a càrrec de Josep Maria Mondelo, «Disseny de missions espacials.»

Recordeu que aquestes activitats estan dirigides als alumnes de batxillerat. La del dia 24 de març s'emmarca, a més, dins de l'any dedicat a l'evolució a la UAB. Per a inscripcions i més informació consulteu: www.mat.uab.cat/dpt/Varis/trobades.html.

Armengol Gasull
Departament de Matemàtiques, UAB

Activitats de la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC durant el curs 2006-2007

El curs 2006-2007 a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la Universitat Politècnica de Catalunya es dedica, com ja comença a ser tradició, a un matemàtic il·lustre. Enguany hem escollit Leonhard Euler en commemoració del tercer centenari del seu naixement. A l'inici del curs, la lliçó inaugural «Leonhard Euler: quatre lliçons escollides» la va impartir el professor Enric Fossas (UPC) el dia 20 de setembre de 2006.

L'acte va comptar amb l'assistència, a banda del conferenciant i del degà de la Facultat, dels vicerectors de la UPC T. Rovira i L. Andrés Yebra, i del cònsol de Suïssa a Barcelona.

El dia 10 d'octubre l'exrector de la UPC, doctor Jaume Pagès, va parlar-nos de «L'avaluació de la producció científica de les universitats iberoamericanes». I el dia 18 del mateix mes, el professor Carlos Sánchez de la Universitat de la Habana (Cuba) va pronunciar la conferència titulada «Los Bernoulli y Euler: convergencias y divergencias». El mateix dia a la tarda vam iniciar els *cafès matemàtics*, pensats

com unes sessions més informals que les conferències i amb la voluntat que siguin més participatives i de discussió. Aquest primer *café* va ser sobre «Kolmogórov y la edad dorada de la matemática moscovita» a càrrec també del professor Carlos Sánchez.

Lliçó inaugural del curs 2006-2007 a la FME

Al voltant de la Sisena Setmana de la Ciència, del 9 al 17 de novembre, es van organitzar diverses activitats. Les exposicions «Les matemàtiques a les enginyeries de l'agricultura

i l'alimentació» i «Homes i màquines que volen» es van poder veure durant tots els dies, a la biblioteca i al vestíbul de l'edifici, respectivament. La conferència «Això sona bé: una teoria matemàtica de la consonància», va anar a càrrec del doctor Xavier Gràcia, professor de la FME, i el divendres dia 17 el professor, i actual director de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (ESAB-UPC), doctor Daniel López va parlar, juntament amb la doctora Mònica Blanco també de l'ESAB, de *Matemàtiques, agricultura i alimentació*. La primera fase del Premi Poincaré va cloure, el mateix divendres 17 de novembre, els actes de la Sisena Setmana de la Ciència.

Enguany, els actes d'entrega de diplomes i de comiat i felicitació als titulats s'han celebrat en dues ocasions. L'últim divendres del mes d'octubre hi va haver l'acte d'entrega de diplomes als estudiants que havien acabat la diplomatura d'estadística i als que havien acabat els estudis corresponents a la llicenciatura en ciències i tècniques estadístiques. L'entrega de diplomes als llicenciats en matemàtiques es va fer el dia 1 de desembre. Cadascun dels actes

va començar amb paraules de felicitació i reconeixement als titulats per part del degà i dels caps d'estudis respectius i amb l'assistència del padrí de la promoció, a més de comptar amb la presència de familiars i amics dels recentment titulats. Durant el mes de novembre, per Sant Albert, es van fer la tradicional fotografia amb tots els estudiants a les escales del pati.

El dia 11 de novembre la FME va acollir la VIII Jornada Didàctica de Matemàtiques de l'ABEAM, l'Associació de Barcelona per a l'Estudi i l'Aprenentatge de les Matemàtiques. Professors de matemàtiques de totes les etapes educatives van assistir a les diferents xerrades, exposicions i activitats que es van organitzar.

Les activitats del mes de desembre se centren en les celebracions del Nadal i, en especial, en el tradicional concert que van organitzar a mig mes els estudiants músics de la FME.

Per al quadrimestre de primavera hi ha programada la Jornada Euler el dia 14 de febrer, i altres conferències també al voltant del personatge i els seus treballs. Trobareu la informació a la pàgina web www-fme.upc.es.

Margarida Mitjana
Vicedegana de Relacions de la FME, UPC

Activitats amb ajut de la SCM

Com en números anteriors, aquest apartat del noticiari el dediquem a fer breus resums de les diverses activitats que s'han fet recentment i que han rebut el suport del Fons de Promoció d'Activitats de la SCM. A part de les quatre que ressenyem a continuació, n'hi ha també dues més d'aprovesades per a aquest any 2007: Eurocrypt (Barcelona, maig 2007) i Nonlinear Evolution Equations and Dynamical Systems (l'Ametlla de Mar, Tarragona, juny de 2007).

També hem de dir que, a càrrec del Fons de Cooperació, la SCM ha gastat 389,19€ per col·laborar en l'enviament de llibres al Marroc, Nicaragua i el Paraguai organitzat per la Comisión de Desarrollo y Cooperación del CEMAT, 315€ per ajudar un matemàtic rus a assistir a l'ICM, i 800€ en el viatge d'un professor al Paraguai per impartir un curs.

Winter School on Commutative Algebra and Applications

Barcelona, del 30 de gener al 3 de febrer de 2006

Del 30 de gener al 3 de febrer de 2006 es va celebrar a la Facultat de Matemàtiques de la Universitat de Barcelona l'escola Winter School on Commutative Algebra and Applications amb l'objectiu d'introduir els participants en diversos temes recents de l'àlgebra commuta-

tiva i les seves aplicacions. L'escola fou organitzada com a primera activitat de la xarxa temàtica «Red Temática de Álgebra Conmutativa y Aplicaciones» (RTACA), xarxa subvencionada pel Ministeri d'Educació i Ciència. La SCM va subvencionar parcialment l'escola.